

P7_TA(2013)0590

Azzjoni tal-Unjoni għall-Kapitali Ewropej tal-Kultura għas-snin 2020 sal-2033 ***I

Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tat-12 ta' Diċembru 2013 dwar il-proposta għal deċiżjoni tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li tistabbilixxi azzjoni tal-Unjoni għall-Kapitali Ewropej tal-Kultura għas-snin 2020 sal-2033 (COM(2012)0407 – C7-0198/2012 – 2012/0199(COD))

(Proċedura leġislattiva ordinarja: l-ewwel qari)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill (COM(2012)0407),
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 294(2) u l-Artikolu 167(5) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, skont liema artikoli l-Kummissjoni pprezentat il-proposta lill-Parlament (C7-0198/2012),
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 294(3) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
  - wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tar-Regġuni tat-15 ta' Frar 2012¹ u tat-30 ta' Novembru 2012²,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 55 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Kultura u l-Edukazzjoni (A7-0226/2013),
1. Jadotta l-pożizzjoni fl-ewwel qari li tidher hawn taħt;
  2. Jitlob lill-Kummissjoni biex terġa' tirreferi l-kwistjoni lill-Parlament jekk ikollha l-ħsieb li temenda l-proposta b'mod sostanzjali jew li tibdilha b'test ġdid;
  3. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni kif ukoll lill-parlamenti nazzjonali.

---

¹ ĠU C 113, 18.4.2012, p. 17

² ĠU C 17, 19.1.2013, p. 97.

P7_TC1-COD(2012)0199

**Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fit-12 ta' Diċembru 2013 bil-
hsieb li tadotta d-Deċiżjoni Nru .../2014/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li
tistabbilixxi azzjoni tal-Unjoni għall-Kapitali Ewropej tal-Kultura għas-snin 2020 sal-
2033 u li thassar id-Deċiżjoni Nru 1622/2006/KE**

[Emenda 84*]

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-ewwel inċiż tal-Artikolu 167(5) tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni Ewropea,

---

* Emendi: it-test ġdid jew emendat huwa indikat b'tipa qawwija korsiva; it-thassir huwa indikat permezz tas-simbolu ■ .

Wara li l-abbozz tal-att legiſlattiv intbaġhat lill-parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat tar-Regġuni¹,

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura legiſlattiva ordinarja²,

Billi:

- (1) It-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE) jimmira għal unjoni dejjem eqreb fost il-popli tal-Ewropa u jaġti lill-Unjoni Ewropea l-kompitu, inter alia, li tikkontribwixxi għat-tisbiq tal-kulturi tal-Istati Membri, filwaqt li ttrispetta d-diversità nazzjonali u reġjonali tagħhom u fl-istess waqt tagħti prominenza lill-patrimonju kulturali komuni. F'dan ir-rigward, l-Unjoni, fejn meħtieġ, tappoggja u tissupplimenta l-azzjoni tal-Istati Membri biex itejbu l-għarfien u t-tixrid tal-kultura u l-istorja tal-popli Ewropej.

---

¹ *ĠUC 113, 18.4.2012, p. 17 u ĠUC 17, 19.1.2013, p. 97.*

² Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tat-12 ta' Diċembru 2013.

- (2) Il-Komunikazzjoni ***tal-Kummissjoni*** dwar Agenda Ewropea għall-kultura f' dinja li qed tiġi globalizzata approvata mill-Kunsill fir-Riżoluzzjoni tas-16 ta' Novembru 2007¹ u mill-Parlament Ewropew fir-Riżoluzzjoni tiegħu ***tal-10 ta' April 2008***², tistabbilixxi l-għanijiet għal attivitajiet futuri tal-Unjoni fil-qasam tal-kultura. Dawn l-attivitajiet għandhom jippromwovu d-diversità kulturali u d-djalogu interkulturali. Għandhom jippromwovu wkoll il-kultura bhala katalizzatur għall-kreattività fil-qafas tat-tkabbir u l-impjiegi, kif ukoll element vitali fir-relazzjonijiet internazzjonali tal-Unjoni.
- (2a) ***Il-Konvenzjoni tal-UNESCO dwar il-Protezzjoni u l-Promozzjoni tad-Diversità tal-Espressjonijiet Kulturali, li dahlet fis-seħh fit-18 ta' Marzu 2007 and li tagħha l-Unjoni hi firmatarja, għandha l-għan li tiproteġi u tippromwovi d-diversità kulturali u l-interkulturalità u tkabbar l-għarfien dwar il-valur tad-diversità kulturali fil-livelli lokali, nazzjonali u internazzjonali.***

---

¹ ĠU C 287, 29.11.2007, p. 1.

² ĠU C 247 E, 15.10.2009, p. 32.

- (3) Id-Deciżjoni Nru 1622/2006/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹ stabbilixxiet azzjoni Komunitarja għall-avveniment tal-Kapitali Ewropea tal-Kultura għas-snin mill-2007 sal-2019
- (4) L-evalwazzjonijiet tal-Kapitali Ewropej tal-Kultura kif ukoll il-konsultazzjoni pubblika dwar il-ġejjieni tal-azzjoni wara l-2019 jiżvelaw li l-Kapitali progressivament saru waħda mill-inizjattivi kulturali l-aktar ambizzjużi fl-Ewropa kif ukoll waħda mill-aktar apprezzati miċ-ċittadini Ewropej.
- (5) Barra mill-ghanijiet oriġinali tal-Kapitali Ewropej tal-Kultura li kienu li tiġi enfasizzata r-rikkezza u d-diversità tal-kulturi Ewropej u l-karatteristiċi li jaqsmu bejniethom u li jiġi promoss għarfien reċiproku akbar bejn iċ-ċittadini Ewropej, l-ibliet bit-titolu progressivament żiedu dimensjoni ġdida wkoll billi użaw l-effett ta' lieva tat-titolu biex jistimulaw l-iżvilupp aktar ġenerali tal-belt *f'konformità mal-istrateġiji u l-prijoritajiet rispettivi tagħhom*.

---

¹ *Deciżjoni Nru 1622/2006/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal- 24 ta' Ottubru 2006 li tistabbilixxi azzjoni Komunitarja għall-avveniment tal-Kapitali Ewropea tal-Kultura għas-snin mill-2007 sal-2019* (GU L 304, 3.11.2006, p. 1).

- (6) L-ghanijiet *tal-azzjoni dwar il-Kapitali Ewropej tal-Kultura* huma ghalkollox konformi mal-ghanijiet tal-Programm Ewropa Kreattiva stabbilita bir-Regolament (UE) Nru 1295/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹ li għandu l-għan li *jissalvagwardja, jiżviluppa u jippromwovi d-diversità kulturali u lingwistika Ewropea, li jippromwovi l-patrimonju kulturali Ewropew* u li jsahhaħ il-kompetittività tas-setturi kulturali u kreattivi *Ewropej, b'mod partikolari fis-settur awdjo-viżiv*, bil-għan li jsostni tkabbir intelligenti, sostenibbli u inkluziv. *Dawn għandhom jghinu ukoll billi johlqu sens ta' appartenenza fir-rigward taż-żona kulturali komuni, u jistimolaw id-djalogu interkulturali u l-fehim reċiproku.*
- (6a) *Sabiex jinkisbu dawn l-ghanijiet, hu importanti li l-bliet li jkollhom dan it-titolu jiżviluppaw rabtiet bejniethom, min-naha fis-setturi kulturali u kreattivi tagħhom u mill-oħra, f'setturi bħall-edukazzjoni, ir-riċerka, l-ambjent, l-iżvilupp urban jew it-turiżmu kulturali. B'mod partikolari, l-esperjenza tal-imghoddi wriet il-potenzjal tal-Kapitali Ewropej tal-Kultura meta dawn jaġixxu bħala katalist għall-iżvilupp lokali u t-turiżmu kulturali kif enfasizzat fil-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-30 ta' Ġunju 2010 bl-isem "L-Ewropa, l-ewwel destinazzjoni turistika fid-dinja: qafas politiku ġdid għat-turiżmu Ewropew", li intlaqgħat mill-Kunsill fil-konklużjonijiet tiegħu tat-12 ta' Ottubru 2010² u approvata mill-Parlament Ewropew fir-Riżoluzzjoni tiegħu tas-27 ta' Settembru 2011³.*

---

¹ *Regolament (UE) Nru 1295/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2013 li jstabilixxi l-Programm Ewropa Kreattiva (2014-2020) u li tħassar id-Deċiżjonijiet Nru 1718/2006/KE, Nru 1855/2006/KE u Nru 1041/2009/KE (ĠU L 347, 2013/12/20, p. 221).*

² *14944/10.*

³ *ĠU C 56 E, 26.2.2013, p. 41.*

- (6b) *Hu importanti wkoll li l-bliet detenturi tat-titolu jfittxu li jippromwovu l-inklużjoni soċjali u l-opportunitajiet indaqs u biex jagħmlu dak kollu possibbli biex jiżguraw l-akbar parteċipazzjoni possibbli tal-elementi kollha tas-soċjetà ċivili fit-thejjja u fl-implimentazzjoni tal-programm kulturali, billi tinghata attenzjoni speċjali lill-gruppi marginalizzati u żvantagġjati.*
- (7) L-evalwazzjonijiet u l-konsultazzjoni pubblika wrew, **b'mod konvinċenti**, li l-Kapitali Ewropej tal-Kultura għandhom bosta benefiċċji potenzjali meta jiġu ppjanati bir-reqqa. Jibqgħu l-ewwel u qabel kollox inizjattiva kulturali, iżda jistgħu wkoll iġibu magħhom benefiċċji ekonomiċi u soċjali sinifikanti, b'mod partikolari meta jiġu inkorporati fil-qafas ta' strategija ta' żvilupp fit-tul **immexxi mill-kultura** fil-belt ikkonċernata.
- (8) **L-azzjoni tal-Kapitali** Ewropej tal-Kultura huma wkoll ta' sfida kbira. L-organizzazzjoni ta' programm ta' attivitajiet kulturali għal sena shiha mhix xi haġa faċli u xi Kapitali **Ewropej tal-Kultura** kellhom suċċess aktar minn oħrajn fl-isfruttament tal-potenzjal. Għalhekk, l-azzjoni għandha tissaħħaħ biex tgħin l-ibliet kollha jisfruttaw bis-shiħ it-titolu.

- (9) It-titolu tal-Kapitali Ewropea tal-Kultura għandu jkompli jibqa' riservat għal bliet, ***irrispettivament mid-daqs tagħhom***, iżda biex jilħaq pubbliku usa' u jikbru l-impatti, ***dawk*** l-ibliet għandhom ukoll ikompli jkollhom il-possibilità li jinvolvu ***ż-żona*** ta' madwarhom.
- (10) L-għoti tat-titolu ta' Kapitali Ewropea tal-Kultura għandu jibqa' jkun ibbażat fuq programm kulturali maħluq speċifikament għas-sena tal-Kapitali Ewropea tal-Kultura u li għandu jkollu dimensjoni Ewropea qawwija ħafna. Dan il-programm ***għandu wkoll*** ikun parti minn strateġija fit-tul ***li jkollha impatt sostenibbli fuq l-iżvilupp tal-ambjent ekonomiku, kulturali u soċjali lokali***.
- (11) Il-proċess ta' għażla fuq żewġ stadji bbażat fuq lista kronoloġika tal-Istati Membri u mwettaq minn bord Ewropew ta' esperti indipendenti (***il-"bord"***) wera li huwa ġust u trasparenti. Dan ippermetta li l-ibliet itejbu l-applikazzjonijiet tagħhom bejn il-fazi ta' qabel l-għażla u l-aħħar fazi tal-għażla abbażi ta' parir espert mill-bord, u żgura tqassim ġust ***tal-Kapitali Ewropej tal-Kultura*** madwar l-Istati Membri kollha. ***Barra minn hekk biex tkun salvagwardjata l-kontinwità tal-azzjoni u biex ikun evitat it-telf ta' esperjenza u għarfien li tista' tinholq jekk il-membri kollha jinbidlu fl-istess hin, il-membri tal-bord għandhom jinbidlu gradwalment***.

- (11a) *L-gharfien espert nazżjonali għandu jibqa' jkun żgurat billi l-Istati Membri jithallew jahtru sa żewġ esperti fuq il-bord responsabbli mill-ghażla u l-monitoraġġ tal-ibliet.*
- (12) Il-kriterji tal-ghażla għandhom ikunu aktar espliciti biex jagħtu aktar gwida **ahjar** lill-ibliet kandidati **fir-rigward tal-ghanijiet u tar-rekwiziti li jridu jikkonformaw magħhom sabiex jiksbu t-titolu ta' Kapitali Ewropea tal-Kultura. Il-kriterji tal-ghażla għandhom jitkejlu faċilment** biex **jghinu lill-bord** fl-ghażla u fil-monitoraġġ tal-ibliet. **F'dan ir-rigward għandha ssir enfasi partikolari fuq il-pjanijiet tal-bliet kandidati għal attivitajiet dwar il-patrimonju inklużi fi** strateġija ta' politika kulturali fit-tul **li jistgħu johlqu impatt kulturali, ekonomiku u soċjali sostenibbli.**
- (13) Il-fażi ta' preparazzjoni bejn in-nomina ta' belt u s-sena tat-titolu hija ta' importanza kruċjali għas-suċċess ta' Kapitali Ewropea tal-Kultura. Hemm qbil ġenerali **wiesa'** fost il-partijiet interessati li l-miżuri ta' akkumpanjament introdotti bid-Deciżjoni Nru 1622/2006/KE kienu utli ħafna għall-bliet. Dawk il-miżuri għandhom jiġu żviluppati aktar b'mod partikolari permezz ta' laqgħat u zjarat ta' monitoraġġ aktar frekwenti fl-ibliet mill-membri tal-bord, u permezz ta' skambju ta' esperjenza aktar sod bejn il-Kapitali **Ewropej tal-Kultura** tal-imġoddi, tal-preżent u tal-gejjieni, kif ukoll bejn l-ibliet kandidati. **L-ibliet magħzula jistgħu jiżviluppaw ukoll rabtiet ma' Kapitali Ewropej tal-Kultura oħrajn.**

- (14) Il-premju Melina Mercouri kiseb valur simboliku qawwi li jmur lil hinn hafna mill-ammont tal-premju li jista' jinghata mill-Kummissjoni. Madankollu, biex jigi zgurat li l-ibliet nominati jissodisfaw l-impenji tagħhom, il-kondizzjonijiet għall-hlas tal-premju għandhom ikunu aktar stretti u espliciti.
- (14a) *L-ibliet kandidati għandhom jesploraw il-possibilità, fejn xieraq, li jfittxu appogg finanzjarju mill-programmi u mill-fondi tal-Unjoni.*
- (15) Huwa importanti li l-ibliet ikkonċernati jagħmluha cara fil-materjal kollu ta' komunikazzjoni tagħhom li l-Kapitali Ewropej tal-Kultura huma *azzjoni* tal-Unjoni.

- (16) L-evalwazzjonijiet tal-Kummissjoni tar-riżultati tal-Kapitali Ewropej tal-Kultura tal-imghoddi ma jistgħux jipprovdu dejta primarja dwar l-impatt tat-titolu u huma bbażati fuq dejta miġbura fil-livell lokali. Għalhekk, l-ibliet infushom għandhom ikunu l-atturi ewlenin fil-proċess tal-evalwazzjoni u għandhom jistabbilixxu mekkaniżmi ta' kejl effettivi.
- (17) L-esperjenza ***tal-imghoddi wriet*** li l-partecipazzjoni tal-pajjiżi kandidati tista' ***tghin*** biex jingiebu aktar qrib lejn l-Unjoni billi jiġu enfasizzati l-aspetti komuni tal-kultura Ewropej Il-Kapitali Ewropej tal-Kultura għandha għalhekk tkun miftuħa mill-ġdid għall-partecipazzjoni tal-pajjiżi kandidati u l-pajjiżi kandidati potenzjali wara l-2019.
- (17a) ***Madankollu, għal raġunijiet ta' ekwità mal-ibliet fl-Istati Membri, kull belt fil-pajjiżi kandidati jew pajjiżi kandidati potenzjali għandha tithalla tipparteċipa f'kompetizzjoni waħda biss tul il-perjodu mill-2020 sal-2033. Barra minn hekk, ukoll għal raġunijiet ta' ekwità mal-Istati Membri, kull pajjiż kandidat jew pajjiż kandidat potenzjali għandu jithalla jilqa' t-titolu darba biss matul il-perjodu mill-2020 sal-2033. Għalhekk, bliet minn dawk il-pajjiżi kandidati jew pajjiżi kandidat potenzjali li diġà ngħataw it-titolu tul il-perjodu kopert minn din id-Deciżjoni ma għandhomx jithallew jipparteċipaw f'kompetizzjonijiet sussegwenti f'dak l-istess perjodu.***
- (18) Sabiex jiġu żgurati kondizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' din id-Deciżjoni u, partikolarment, id-dispożizzjonijiet li jikkonċernaw il-ħatra tal-Kapitali Ewropej tal-Kultura, is-setgħat implimentattivi għandhom jiġu konferiti fuq il-Kummissjoni.

- (19) Id-Deċiżjoni *Nru* 1622/2006/KE għandha tithassar u tiġi sostitwita b'din id-Deċiżjoni. Id-dispożizzjonijiet tagħha għandhom madankollu jkomplu japplikaw għall-Kapitali Ewropej tal-Kultura kollha sal-2019 li kienu diġà nominati jew huma fil-proċess li jiġu nominati.
- (20) Ladarba l-għanijiet ta' din id-Deċiżjoni, ***b'mod partikolari li tiġi ssalvagwardjata u promossa d-diversità ta' kulturi fl-Ewropa, biex jiġu enfasizzati l-elementi komuni kondiviżi u tiġi promossa l-kontribuzzjoni tal-kultura għall-iżvilupp fit-tul tal-ibliet***, ma jistgħux jinkisbu b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri minhabba l-ħtieġa, b'mod partikolari, ta' kriterji u proċeduri komuni, ċari u trasparenti għall-għażla u l-monitoraġġ tal-Kapitali Ewropej tal-Kultura, kif ukoll ta' koordinazzjoni aktar b'saħħitha bejn l-Istati Membri, iżda jistgħu, ***minhabba l-firxa u l-effetti mistennija tal-azzjoni***, jinkisbu aħjar fil-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta miżuri b'konformità mal-prinċipju tas-sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea. Skont il-prinċipju tal-proporzjonalità, kif stabbilit fl-istess Artikolu, din id-deċiżjoni ma tmurx lil hinn minn dak li hu meħtieġ biex jintlaħqu dawk l-għanijiet.

ADOTTAW DIN ID-DEĊIŻJONI:

Artikolu 1
Stabiliment

■ **Azzjoni tal-Unjoni Ewropea intitolata "Kapitali Ewropej tal-Kultura" (l-"azzjoni") hija b'dan stabbilita għas-snin 2020 sal-2033.**

Artikolu 2
Għanijiet

1. L-għanijiet generali tal-azzjoni għandhom ikunu dawn li ġejjin:
  - (a) li tiġi salvagwardata u promossa d-diversità tal-kulturi ***fl-Ewropa*** u jiġu enfasizzati l-aspetti komuni li għandhom bejniethom, ***kif ukoll sabiex jikber is-sens ta' appartenenza għal spazju kulturali komuni***;
  - (b) li titrawwem il-kontribuzzjoni tal-kultura għall-iżvilupp fit-tul tal-ibliet ***f'konformità mal-istrateġiji u l-prijoritajiet rispettivi tagħhom***.

2. L-ghanijiet speċifiċi tal-azzjoni għandhom ikunu dawn li ġejjin:
- (a) li ttejjeb il-medda, id-diversità u d-dimensjoni Ewropea tal-offerta kulturali fl-ibliet, inkluż permezz ta' kooperazzjoni transnazzjonali;
  - (b) li tkabbar l-aċċess u l-partekipazzjoni fil-kultura;
  - (c) li ssaħħaħ il-kapaċità tas-settur kulturali u *r-rabtiet* tiegħu ma' setturi oħra;
  - (d) li *tgholli* l-profil internazzjonali tal-bliet permezz tal-kultura.

Artikolu 3

Aċċess għall-azzjoni

-1. Il-kompetizzjoni għat-titolu tal-Kapitali Ewropea tal-Kultura għandha tkun miftuħa biss għall-ibliet, li jistgħu jinvolvew ż-żoni tal-madwar tagħhom.

-1a. L-ghadd ta' Kapitali Ewropej tal-Kultura f'sena partikolari ('sena tat-titolu') ma għandux ikun aktar minn tlieta.

Il-hatra għandha tapplika għal massimu ta' belt waħda fi kwalunkwe wiehed miż-żewġ Stati Membri li jidhru fil-kalendarju li jinsab fl-Anness ('kalendarju') u, fis-snin rilevanti, għal belt waħda mill-pajjiżi kandidati u potenzjali jew għal bliet minn pajjiż wiehed li jsir membru tal-Unjoni fiċ-ċirkostanzi li jinsabu fil-paragrafu 3a.

1. L-ibliet fl-Istati Membri għandhom ikunu intitolati li jinhatru bhala Kapitali Ewropej tal-Kultura għal sena ***wahda skont il-kalendarju.***

█

█

3. L-ibliet f'pajjiżi kandidati u pajjiżi kandidati potenzjali ***li jipparteċipaw fil-Programm Ewropa Kreattiva jew fil-programmi sussegwenti tal-Unjoni li jappoġġaw il-kultura fid-data tal-pubblikazzjoni tas-sejha għal preżentazzjoni ta' applikazzjoni msemmija fl-Artikolu 10 jistghu*** japplikaw għat-titolu ta' Kapitali Ewropea tal-Kultura, ***għal sena wahda biss***, fil-qafas ta' kompetizzjoni miftuħa organizzata kull tielet sena █ b'konformità mal-kalendarju fl-anness.

█ L-ibliet fil-pajjiżi kandidati u dawk kandidati potenzjali ***għandhom jithallew jipparteċipaw biss f'kompetizzjoni wahda matul il-perjodu mill-2020 sal-2033.***

Barra minn hekk, kull pajjiż kandidat jew kandidat potenzjali għandu jithalla jilqa' t-titolu darba biss matul il-perjodu mill-2020 sal-2033.

3a. Pajjiżi li jsiru membri tal-Unjoni wara l-adozzjoni ta' din id-Deciżjoni iżda qabel il-31 ta' Diċembru 2026 għandhom ikunu intitolati jilqgħu t-titolu tal-Belt Kulturali Ewropea skont ir-regoli u l-proċeduri applikabbli għal Stati Membri seba' snin wara l-adeżjoni. Il-kalendarju għandu jkun aġġornat kif meħtieġ. Pajjiżi li jaderixxu għall-Unjoni wara il-31 ta' Diċembru 2026 ma għandhomx ikunu intitolati jipparteċipaw f'din l-azzjoni ta' Kapitali Ewropea tal-Kultura bħala Stati Membri.

Madankollu, fi snin fejn diġà hemm tliet Kapitali Ewropej tal-Kultura skont il-kalendarju, l-ibliet fil-pajjiżi aderenti għall-Unjoni għandhom ikunu intitolati biss jilqgħu t-titolu tal-Kapitali Ewropea tal-Kultura fis-sena disponibbli li jmiss fil-kalendarju, fl-ordni tal-adeżjoni tagħhom.

Jekk belt minn pajjiż aderenti għall-Unjoni tkun ipparteċipat qabel f'kompetizzjoni għal pajjiżi kandidati u dawk kandidati potenzjali, hi ma tistax tipparteċipa fl-ebda kompetizzjoni sussegwenti għall-Istati Membri. Meta belt ta' pajjiż aderenti tkun giet mahtura bhala Belt Kulturali Ewropea matul il-perjodu mill-2020 sal-2033 skont il-paragrafu 3, dak il-pajjiż ma ghandux ikun intitolat jinnomina belt ohra minn tieghu bhala Belt Kulturali Ewropea f'din l-azzjoni wara l-adeżjoni tieghu.

Jekk aktar minn pajjiż wiehed jaderixxi mal-Unjoni fl-istess data u jekk ma jkunx hemm qbil dwar l-ordni ta' parteċipazzjoni fl-azzjoni bejn dawk il-pajjiżi, il-Kunsill ghandu jorganizza tlugh bix-xorti.

Artikolu 4
Applikazzjonijiet

■

2. Għandha tithejja formola ta' applikazzjoni komuni bbażata fuq il-kriterji stipulati fl-Artikolu 5 ("*formola ta' applikazzjoni*") mill-Kummissjoni li għandha tintuża mill-kandidati kollha. *Fejn belt tinvolti ż-żona tagħha tal-madwar, l-applikazzjoni għandha ssir taħt l-isem tal-belt.*
3. Kull applikazzjoni għandha tkun ibbażata fuq programm kulturali b' dimensjoni Ewropea qawwija. Il-programm *kulturali* għandu jkun ta' sena u għandu jinħoloq b'mod speċifiku għat-titolu tal-Kapitali Ewropea tal-Kultura, skont il-kriterji *stipulati* fl-Artikolu 5. ■

Artikolu 5

Kriterji

Il-kriterji għall-evalwazzjoni tal-applikazzjonijiet ("**il-kriterji** ") jinqasmu f' sitt kategoriji: "**kontribut għall-istrateġija** fit-tul", "**dimensjoni Ewropea**", "**kontenut kulturali u artistiku**", "**kapaċità li twassal**", "komunikazzjoni" u "ġestjoni".

1. Għal dik li huwa "**kontribut għall-istrateġija** fit-tul", **għandu jittiehed kont tal-fatturi li ġejjin:**
  - (a) **il-fatt li** l-istrateġija kulturali tal-belt **tkun** fis-sehħ fiż-żmien tal-applikazzjoni, **li tinkludi l-azzjonijiet u l-pjanijiet tal-Kapitali Ewropea tal-Kultura għas-sostenn** ta' attivitajiet kulturali lil hinn mis-sena tat-titolu;
  - (b) il-pjanijiet għat-tishih tal-kapaċità tas-setturi kulturali **u kreattivi, inkluż l-iżvilupp ta' kollegamenti fit-tul bejn is-setturi kulturali, ekonomiċi u soċjali fil-belt ikkonċernata;**

- █
- (d) l-effetti kulturali, ***l-impatt*** soċjali u ***ekonomiku, inkluż l-iżvilupp urban*** fit-tul li huwa previst li t-titolu jkollu fuq il-belt;
  - (e) il-pjanijiet għall-monitoraġġ u l-evalwazzjoni tal-impatt tat-titolu fuq il-***belt u għat-tixrid tar-riżultati tal-evalwazzjoni***.

█

4. Għal dik li hija "dimensjoni Ewropea", il-fatturi li ġejjin għandhom jiġu ezaminati:

- (a) l-ambitu u l-kwalità tal-attivitajiet li jippromwovu d-diversità kulturali tal-Ewropa, ***id-djalogu interkulturali u l-fehim reċiproku akbar bejn iċ-ċittadini Ewropej***;
- (b) l-ambitu u l-kwalità tal-attivitajiet li jenfasizzaw l-aspetti komuni tal-kulturi Ewropej, il-patrimonju u l-istorja, kif ukoll l-integrazzjoni Ewropea ***u temi attwali Ewropej***;

- (c) l-ambitu u l-kwalità tal-attivitajiet li fihom huma rrapprezentati l-artisti Ewropej, il-kooperazzjoni mal-operaturi jew l-ibliet speċjalment Kapitali Ewropej tal-Kultura ohrajn f'pajjiżi differenti, ***inkluż fejn xieraq, ta' Kapitali Ewropej tal-Kultura ohra*** u s-shubiji transnazzjonali;
- (d) strategija biex jiġi attirat l-interess ta' pubbliku Ewropew ***u internazzjonali*** wiesa'.

4a. Għal dak li huwa "kontenut kulturali u artistiku", il-fatturi li ġejjin għandhom jiġu eżaminati:

- (a) ***viżjoni artistika u strategija ċari u koerenti għall-programm kulturali tas-sena;***
- (b) ***l-involviment ta' artisti u organizzazzjonijiet kulturali lokali fil-holqien u l-implimentazzjoni tal-programm kulturali;***

- (c) *il-firxa u d-diversità tal-attivitajiet proposti u l-kwalità artistika ġenerali tagħhom;*
- (d) *il-kapaċità li tgħaqqad il-forom tal-arti tradizzjonali u l-wirt kulturali lokali ma' espressjonijiet kulturali ġodda, innovattivi u sperimentali.*

4b. *Għal dik li hija "kapaċità ta' rendiment", l-ibliet kandidati għandhom juru li:*

- (a) *l-applikazzjoni għandha l-appoġġ politiku wiesa' u impenn finanzjarju sostenibbli mill-awtoritajiet lokali, reġjonali u nazzjonali;*
- (b) *il-belt għandha, jew ser ikollha, l-infrastruttura vijabbli u xierqa biex tilqa' t-titolu.*

5. Għal dik li hija "komunikazzjoni", il-fatturi li ġejjin għandhom jiġu eżaminati:

- (a) l-involviment tal-popolazzjoni lokali u s-soċjetà ċivili fil-preparazzjoni tal-applikazzjoni u l-implimentazzjoni tal-Kapitali Ewropea tal-Kultura;

- (b) il-ħolqien ta' opportunitajiet ġodda u sostenibbli għal firxa wiesgħa ta' ċittadini biex jattendu jew jipparteċipaw f'attivitajiet kulturali, partikolarment iż-żgħażaġh, **il-volontiera** u l-emarginati u l-iżvantaġġjati, inklużi l-minoranzi. Attenzjoni speċjali għandha tingħata wkoll ■ għall-aċċessibbiltà ta' dawn l-attivitajiet għal persuni b'dizabilità u għall-anzjani;
- (c) l-istrateġija ġenerali għall-iżvilupp tal-udjenza, u partikolarment il-ħolqa mal-educazzjoni u l-parteċipazzjoni tal-iskejjel.

6. Għal dik li hija "ġestjoni", il-fatturi li ġejjin għandhom jiġu eżaminati:

- (a) il-fattibbiltà **tal-istrateġija għall-ġbir tal-fondi u** tal-baġit propost **li tinkludi, fejn xieraq, il-pjanijiet biex jinstab appoġġ finanzjarju mill-programmi u mill-fondi tal-Unjoni.** Dan il-baġit għandu jkopri l-fażi tat-tnejnija, is-sena tat-titolu fiha nnifsha, **l-evalwazzjoni** u dispożizzjonijiet għal attivitajiet ta' segwitu, **u ippjanar ta' kontinġenza;**

- (b) l-istruttura tal-governanza u ta' rendiment *prevista* għall-implimentazzjoni tal-Kapitali Ewropea tal-Kultura, *li għandha tinkludi dispożizzjoni dwar kooperazzjoni adegwata bejn l-awtorità lokali u l-istruttura ta' rendiment, inkluż it-tim artistiku*;
- (c) *il-proċeduri għall-hatra tad-diretturi ġenerali u artistici* u l-oqsma ta' azzjoni tagħhom ;
- (d) l-istrategija *ta' kummerċjalizzazzjoni* u ta' komunikazzjoni, li għandha tkun komprensiva u għandha tenfasizza li l-Kapitali Ewropej tal-Kultura *hi azzjoni* tal-Unjoni;
- (da) *l-eżiżtenza ta' istruttura ta' rendiment li l-persunal tagħha jkollu l-hiliet u l-esperjenza xierqa għall-ippjanar, il-ġestjoni u t-twettiq tal-programm kulturali għas-sena tat-titolu.*

Artikolu 6

Bord *ta' Esperti*

1. Bord Ewropew ta' esperti indipendenti ("**il-bord**") ghandu jigi stabbilit biex iwettaq il-proċeduri tal-għażla u l-monitoraġġ.

1a. Il-bord ghandu jikkonsisti minn għaxar esperti mahtura mill-istituzzjonijiet u l-korpi tal-Unjoni skont il-paragrafu 2 ("esperti Ewropej").

Barra minn hekk, għall-għażla u l-monitoraġġ tal-belt minn Stat Membru, l-Istat Membru kkonċernat ghandu jkun intitolat jahtar sa żewġ esperti (l-"esperti nazzjonali") skont il-proċeduri tiegħu stess u f'konsultazzjoni mal-Kummissjoni .

2. **█**

*Wara li torganizza sejha ta' turija ta' interess, il-Kummissjoni għandha **tippromponi** grupp ta' membri potenzjali *ta' esperti Ewropej*.*

Il-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni sussegwentement għandhom jagħzlu tliet esperti kull wieħed minn dan il-grupp u jaħtruhom skont il-proċeduri rispettivi tagħhom. Il-Kumitat tar-Regjuni għandu jagħzel espert *mill-grupp* u jahtar *lil dak l-espert* skont il-proċeduri tiegħu.

Fl-għażla tal-esperti Ewropej, kull waħda minn dawk l-istituzzjonijiet u l-korpi tal-Unjoni għandhom ifittxu li jiżguraw il-komplementarjetà tal-kompetenzi, it-tqassim ġeografiku bbilanċjat u bilanċ bejn is-sessi fil-kompożizzjoni ġenerali tal-bord.

■

- 2a. *L-esperti kollha għandhom ikunu ċittadini tal-Unjoni. Huma għandhom ikunu indipendenti b'esperjenza u għarfien espert sostanzjali fis-settur kulturali, fl-iżvilupp kulturali tal-ibliet, jew fl-organizzazzjoni tal-Kapitali Ewropea tal-Kultura jew f'avveniment kulturali internazzjonali ta' ambitu u skala simili. Huma għandhom ikunu wkoll f'pożizzjoni li jiddedikaw numru xieraq ta' granet tax-xogħol fis-sena lill-bord.*

Il-Bord għandu jinnomina l-president tiegħu.

3. ***L-esperti Ewropej*** għandhom jinhatru għal perjodu ta' tliet snin.

Minkejja l-ewwel subparagrafu, fir-rigward tal-ewwel darba li jitwaqqaf il-bord, il-Parlament Ewropew għandu jahtar l-esperti tiegħu għal tliet snin, il-Kunsill għal sena, il-Kummissjoni għal sentejn u l-Kumitat tar-Regjuni għal sena .

4. ***L-esperti*** kollha tal-bord għandhom jiddikjaraw kwalunkwe konflitt ta' interess attwali jew potenzjali fir-rigward ta' belt kandidata speċifika. Fil-każ ta' dikjarazzjoni bħal din minn *espert*, jew jekk jiġi żvelat tali konflitt ta' interess, dak ***l-espert għandu jirriżenja u l-istituzzjoni jew il-korp rilevanti tal-Unjoni jew Stat Membru għandu jibdel dak l-espert għall-bqija tal-mandat, bi qbil mal-proċedura rilevanti.***

5. ***Il-Kummissjoni għandha tippubblika***, fuq il-websajt ***tagħha***, ***ir-rapporti kollha tal-bord.***

Artikolu 7

Sottomissjoni ta' applikazzjonijiet fl-Istati Membri

1. Kull Stat Membru għandu jkun responsabbli għall-organizzazzjoni tal-kompetizzjoni bejn l-ibliet tiegħu f'konformità mal-kalendarju **II**.
2. L-Istati Membri għandhom jippubblikaw sejha għas-sottomissjoni tal-applikazzjonijiet *mill-anqas* sitt snin qabel **II** is-sena tat-titolu.

B'deroga, dawk l-Istati Membri li huma intitolati li jinnominaw Kapitali Ewropea tal-Kultura fl-2020, għandhom jippubblikaw din is-sejha malajr kemm jista' jkun wara ...*. Kull sejha għal sottomissjoni tal-applikazzjonijiet, immirata lejn l-ibliet kandidati għat-titolu, għandha *tinkludi* l-formula ta' applikazzjoni **II**.

L-iskadenza għall-prezentazzjoni tal-applikazzjonijiet *mill-ibliet kandidati* għal kull sejha għas-sottomissjoni tal-applikazzjonijiet għandha tkun skedata *mhux qabel* 10 xhur minn meta tiġi pubblikata.

3. L-applikazzjonijiet għandhom jiġu notifikati lill-Kummissjoni mill-Istat Membru konċernat.

---

* *Id-data tad-dhul fis-seħh ta' din id-Deċiżjoni.*

Artikolu 8

Preselezzjoni fl-Istati Membri

1. Kull **Stat** Membru **kkonċernat** għandu jlaqqa' l-bord **għal** laqgħa ta' qabel l-għazla mal-ibliet kandidati **mill-anqas** ħames snin qabel is-sena tat-titolu **.**
2. Il-bord, **wara li** jevalwa l-applikazzjonijiet skont il-kriterji, għandu jilhaq ftehim dwar lista mqassra ta' bliet kandidati **u għandu** jorog rapport **tal-preselezzjoni** dwar l-applikazzjonijiet **kollha li jagħti, inter alia,** rakkomandazzjonijiet lill-ibliet kandidati tal-lista mqassra.
3. Il-bord **għandu** jippreżenta rapport **ta' preselezzjoni lill-Istati Membri kkonċernati** u lill-Kummissjoni. Kull wieħed mill-Istati Membri kkonċernati għandu japprova formalment il-lista mqassra bbażata fuq ir-rapporti tal-bord.

Artikolu 9

Għażla fl-Istati Membri

1. L-ibliet kandidati fil-lista mqassra għandhom ilestu ***u jirrevedu*** l-applikazzjonijiet tagħhom ***bil-hsieb li jikkonformaw mal-kriterji kif ukoll jiehdu kont tar-rakkomandazzjonijiet*** fir-rapport ta' qabel l-għażla, u għandhom ***jipprezentawhom lill-Istat Membru kkonċernat***, li mbagħad għandu ***jipprezentahom*** lill-Kummissjoni.
2. Kull ***Stat Membru kkonċernat*** għandu jlaqqa' l-bord █ għal laqgħa ta' għażla finali mal-ibliet kandidati fil-lista mqassra ***sa mhux aktar tard*** minn disa' xhur wara l-laqgħa ta' preselezzjoni.

Fejn mehtieg, l-Istat Membru kkonċernat, b'konsultazzjoni mal-Kummissjoni, jista' jestendi dik l-iskadenza għal perjodu raġonevoli.

3. Il-bord █ għandu jevalwa l-applikazzjonijiet kompletati ***u rieżaminati***.

4. Il-bord █ għandu jgħodg rapport *tal-għażla* dwar l-applikazzjonijiet b'rakkomandazzjoni għan-nomina ta' belt waħda fl-Istat Membru kkonċernat bħala l-Kapitali Ewropea tal-Kultura. Madankollu, jekk ebda belt kandidata ma tissodisfa l-kriterji *kollha*, il-bord █ jista' jirrakkomanda li dik is-sena t-titolu ma jingħatax.

Ir-rapport *tal-għażla* għandu jkollu wkoll rakkomandazzjonijiet lill-belt *ikkonċernata* dwar il-progress li jrid isir sas-sena tat-titolu.

Il-bord għandu jippreżenta rapport ta' preselezzjoni lill-Istati Membri kkonċernati u lill-Kummissjoni. █

Artikolu 10

Preselezzjoni u għażla fil-pajjiżi kandidati u dawk kandidati potenzjali

1. Il-Kummissjoni għandha tkun responsabbli għall-organizzazzjoni tal-kompetizzjoni bejn l-ibliet fil-pajjiżi kandidati u l-pajjiżi kandidati potenzjali.
2. Il-Kummissjoni għandha tippublika f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea sejha għas-sottomissjoni tal-applikazzjonijiet mill-anqas sitt snin qabel ■ is-sena tat-titolu. ■

Kull sejha għas-sottomissjoni tal-applikazzjonijiet, immirata lejn l-ibliet kandidati għat-titolu, għandu jkun fiha formola ta' applikazzjoni.

L-iskadenza għas-sottomissjoni tal-applikazzjonijiet taht kull sejha għas-sottomissjoni tal-applikazzjonijiet għandha tkun skedata mhux qabel 10 xhur mill-pubblikazzjoni.

■

4. Il-preselezzjoni tal-ibliet għandha titwettaq mill-bord **mill-anqas** hames snin qabel **is-sena** tat-titolu, abbażi **tal-formola** tal-applikazzjoni. Mhi se tiġi organizzata l-ebda laqgħa mal-ibliet kandidati.

Il-bord, **wara li** jevalwa l-applikazzjonijiet skont il-kriterji, għandu jilhaq ftehim dwar lista mqassra ta' bliet kandidati **u għandu** jorog rapport **tal-preselezzjoni** dwar l-applikazzjonijiet **kollha li jagħtu, inter alia**, rakkomandazzjonijiet lill-ibliet kandidati tal-lista mqassra. **Il-bord għandu jippreżenta r-rapport tiegħu ta' preselezzjoni tiegħu** lill-Kummissjoni **.**

5. L-ibliet kandidati fil-lista mqassra għandhom ilestu **u jirrevedu** l-applikazzjonijiet tagħhom **bil-hsieb li jikkonformaw mal-kriterji kif ukoll jiehdu kont tar-rakkomandazzjonijiet fir-rapport tal-preselezzjoni, u għandhom jipprezentawhom** lill-Kummissjoni.

Il-Kummissjoni għandha tlaqqa' l-bord **għal** laqgħa ta' għażla finali mal-ibliet kandidati fil-lista mqassra **mhux aktar tard minn** disa' xhur **wara l-laqgħa ta' preselezzjoni. Fejn meħtieġ, il-Kummissjoni tista' testendi dik l-iskadenza għal perjodu raġonevoli.**

Il-bord █ għandu jevalwa l-applikazzjonijiet kompletati ***u rieżaminati***.

Huwa għandu jgħid rapport ***tal-għażla*** dwar l-applikazzjonijiet tal-ibliet kandidati fil-lista mqassra flimkien ma' rakkomandazzjoni għan-nomina bhala Kapitali Ewropea tal-Kultura ta' massimu ta' belt waħda f'pajjiż kandidat jew pajjiż kandidat potenzjali.

Madankollu, jekk ebda belt kandidata ma tissodisfa l-kriterji ***kollha***, il-bord █ jista' jirrakkomanda li dik is-sena t-titolu ma jingħatax .

Ir-rapport ***tal-għażla*** għandu jkollu wkoll rakkomandazzjonijiet lill-belt █ ***ikkonċernata*** dwar il-progress █ li jrid isir sas-sena tat-titolu.

Il-bord għandu jippreżenta r-rapport tal-għażla tiegħu lill-Kummissjoni █ .

Artikolu 11

Nomina

Il-Kummissjoni għandha, permezz ta' atti implimentattivi, tinnomina uffiċjalment il-Kapitali Ewropej tal-Kultura, wara li tikkunsidra r-rakkomandazzjonijiet tal-bord **■**. Il-Kummissjoni għandha tinforma lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill u lill-Kumitat tar-Regjuni bl-għażla tagħha.

Artikolu 12

Kooperazzjoni bejn l-ibliet nominati

■ *Bliet nominati għall-istess* sena għandhom ifittxu li jizviluppaw rabtiet bejn il-programmi kulturali tagħhom, u *l-kooperazzjoni tista' titqies* fil-qafas tal-proċedura ta' monitoraġġ kif stabbilit fl-Artikolu 13.

Artikolu 13

Monitoraġġ

1. Il-bord ■ għandu jissorvelja t-tnejn tal-Kapitali Ewropej tal-Kultura u jipprovdi l-ibliet b' appoġġ u gwida minn meta jiġu nominati sal-bidu tas-sena tat-titolu.
2. Għal ***dak*** il-għan, il-Kummissjoni għandha ssejjaħ ***tliet laqgħat li għandhom jattendu għalihom*** il-bord ■ u l-ibliet ***nominati*** ■ : l-ewwel laqgħa għandha ssejjaħ tliet snin qabel ■ ***is-sena*** tat-titolu; it-tieni laqgħa għandha ssejjaħ tmintax-il xahar qabel ■ ***is-sena*** tat-titolu u t-tielet laqgħa għandha ssejjaħ xahrejn qabel ■ ***is-sena*** tat-titolu. L-Istat Membru ***jew il-pajjiż kandidat jew kandidat potenzjali*** kkonċernat jista' jinnomina osservatur għal dawk il-laqgħat.

L-ibliet għandhom joħorġu rapporti dwar il-progress lill-Kummissjoni sitt ġimgħat qabel kull waħda mil-laqgħat.

Matul il-laqgħat, il-bord █ għandu jagħmel rendikont tal-preparazzjonijiet u jagħti parir bil-ħsieb li jgħin lill-ibliet jizviluppaw programm **kulturali** ta' kwalità għolja u strategija effettiva. Il-bord għandu jagħti attenzjoni speċjali lir-rakkomandazzjonijiet stabbiliti fir-rapport dwar l-għażla u fir-rapporti ta' monitoraġġ preċedenti.

3. Wara kull laqgħa, il-bord █ għandu joħroġ rapport dwar l-istat tal-preparazzjonijiet u dwar kwalunkwe passi li għandhom jittieħdu.

Il-bord għandu jittrażmetti r-rapporti ta' monitoraġġ lill-Kummissjoni, kif ukoll lill-ibliet u l-Istati Membri jew il-pajjiżi kkonċernati. █

4. Barra mil-laqgħat ta' monitoraġġ, il-Kummissjoni tista' torganizza żjarat mill-bord █ fl-ibliet innominati kull meta jkun meħtieġ.

Artikolu 14

Premju

1. ■ Il-Kummissjoni *tista'* taghti premju fi flus ("*il-premju*") b'unur Melina Mercouri *lil belt nominata soġġett għall-finanzjament disponibbli fil-qafas finanzjarju pluriennali rilevanti*.

L-aspetti legali u finanzjarji *tal-Premju* għandhom jiġu ttrattati fil-qafas tal-programmi rispettivi tal-Unjoni ta' appoġġ għall-kultura.

2. ■ Il-premju għandu jithallas sa mhux aktar tard mill-aħħar ta' *Marzu* tas-sena tat-titolu, kemm-il darba l-belt *ikkonċernata* żżomm mal-impenji li tkun għamlet fl-istadju tal-applikazzjoni, *tikkonforma mal-kriterji u tiegħu kont tar-rakkomandazzjonijiet inklużi* fir-rapporti tal-għażla u tal-monitoraġġ.

L-impenji magħmula fl-istadju tal-applikazzjoni għandhom jitqiesu miżmuma mill-belt nominata meta ma tkun saret l-ebda bidla sostanzjali lill-programm u l-istrateġija bejn l-istadju tal-applikazzjoni u s-sena tat-titolu, u b'mod partikolari meta:

- (a) il-baġit *inżamm f'livell li fih jista' jitwettaq programm kulturali ta' kwalità għolja f'konformità mal-applikazzjoni u l-kriterji;*
- (b) l-indipendenza tat-tim artistiku tkun għet rispettata *b'mod adegwat;*
- (c) id-dimensjoni Ewropea tkun baqgħet qawwija biżżejjed fil-verżjoni finali tal-programm kulturali;
- (d) l-istrateġija *ta' kummerċjalizzazzjoni* u komunikazzjoni u l-materjal ta' komunikazzjoni użat mill-belt *nominata* jkunu jirriflettu biċ-ċar il-fatt li l-Kapitali Ewropej tal-Kultura hija inizzjattiva tal-Unjoni;
- (e) il-pjanijiet għall-monitoraġġ u l-evalwazzjoni tal-impatti tat-titolu fuq il-belt ikkonċernata jkunu fis-seħħ.

Artikolu 15
Arrangamenti prattiċi

Il-Kummissjoni għandha b'mod partikolari:

- (a) tiżgura l-koerenza ġenerali tal-azzjoni;
- (b) tiżgura l-koordinazzjoni bejn l-Istati Membri u l-bord ■ ;
- (c) fid-dawl tal-għanijiet u l-kriterji, tistabbilixxi linji gwida biex jassistu fl-għazla u l-proċeduri ta' monitoraġġ f'kooperazzjoni mill-qrib mal-bord ■ ;
- (d) tipprovdi appoġġ *tekniku* lill-bord ■ ;
- (e) tagħmel pubblika l-informazzjoni rilevanti kollha u tikkontribwixxi għall-vizibbiltà tal-azzjoni fil-livell Ewropew *u internazzjonali*;

- (f) trawwem l-iskambju tal-esperjenza u tal-aħjar prassi bejn il-Kapitali *Ewropej tal-Kultura* tal-imghoddi, tal-preżent u tal-futur, kif ukoll l-ibliet kandidati, **u tippromwovi tqassim aktar mifruq tar-rapporti ta' evalwazzjoni tal-ibliet u l-lezzjonijiet mehuda.**

Artikolu 16

Evalwazzjoni

1. L-evalwazzjoni tar-riżultati ta' kull Kapitali Ewropea tal-Kultura għandha tkun **ir-responsabbiltà tal-belt ikkonċernata.**

Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi linji gwida u indikaturi komuni għall-ibliet abbażi tal-għanijiet u tal-kriterji **■** sabiex tiżgura approċċ koerenti fil-proċedura ta' evalwazzjoni.

L-ibliet għandhom **ihajju** r-rapporti ta' evalwazzjoni tagħhom **u jittrażmettuhom** lill-Kummissjoni mhux aktar tard mill-31 ta' **Diċembru** tas-sena ta' wara s-sena tat-titolu. Il-Kummissjoni għandha tippubblika r-rapporti **ta' evalwazzjoni fuq il-websajt.**

2. Barra l-evalwazzjonijiet tal-ibliet, il-Kummissjoni għandha tiżgura wkoll li l-evalwazzjoni esterna u indipendenti tar-riżultati ***tal-azzjoni jsiru*** fuq bażi regolari. ■

L-evalwazzjoni esterna u indipendenti ***għandha tiffoka fuq il-fatt li tqieghed il-Kapitali*** Ewropej tal-Kultura ***kollha tal-imghoddi f'kuntast Ewropew, b'mod li jistghu jsiru paraguni u jittiehdu tagħlimiet għall-Kapitali Ewropej tal-Kultura tal-gejjieni, kif ukoll għall-ibliet Ewropej kollha. Hija għandha*** tivvaluta l-azzjoni bhala entità sħiħa, inklużi l-effiċjenza tal-proċessi involuti fit-tmexxija ***tagħha***, l-impatt ***tagħha*** u kif ***tista' tittejjeb***.

Il-Kummissjoni għandha tippreżenta lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill u lill-Kumitat tar-Regġuni ***r-rapporti li ġejjin imsejsa fuq dawk l-evalwazzjonijiet, akkumpanjati, jekk ikun xieraq, minn proposti rilevanti:***

- (a) *l-ewwel* rapport interim ■ mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2024;
- (b) it-tieni rapport interim ■ mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2029;
- (c) rapport ■ ex post sa mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2034.

Artikolu 17

Thassir u dispożizzjonijiet tranzitorji

Id-Deċizjoni Nru 1622/2006/KE hija b'dan imhassra. Hija għandha madankollu tkompli tapplika fil-każ ta' bliet li ġew nominati jew huma fil-proċess li jiġu nominati bħala Kapitali Ewropej tal-Kultura għas-snin mill-2012 sal-2019.

Artikolu 18
Dhul fis-sehh

Din id-Deciżjoni ghandha tidhol fis-sehh l-ghada tal-pubblikazzjoni taghha f'*Il-Gurnal Ufficjali tal-Unjoni Ewropea*.

Magħmul fi ■

Għall-Parlament Ewropew
Il-President

Għall-Kunsill
Il-President

ANNEX

Kalendarju

2020	Il-Kroazja	L-Irlanda	
2021	Ir-Rumanija	Il-Greċja	<i>Pajjiż kandidat jew potenzjalment kandidat</i>
2022	Il-Litwanja	Il-Lussemburgu	
2023	L-Ungerija	Ir-Renju Unit	
2024	L-Estonja	L-Awstrija	<i>Pajjiż kandidat jew potenzjalment kandidat</i>
2025	Is-Slovenja	Il-Ġermanja	
2026	Is-Slovakkja	Il-Finlandja	
2027	Il-Latvja	Il-Portugall	<i>Pajjiż kandidat jew potenzjalment kandidat</i>
2028	Ir-Repubblika Ċeka	Franza	
2029	Il-Polonja	L-Isvezja	
2030	Ċipru	Il-Belġju	<i>Pajjiż kandidat jew potenzjalment kandidat</i>
2031	Malta	Spanja	
2032	Il-Bulgarija	Id-Danimarka	
2033	Il-Pajjiżi l-Baxxi	L-Italja	<i>Pajjiż kandidat jew potenzjalment kandidat</i>